

Na temelju članka 26. Zakona o medijima (NN 59/04 I 84/11 I 81/13 I 114/22), uredništvo elektroničke publikacije Zona filma, čiji je nakladnik Hrvatsko društvo filmskih kritičara, na sjednici održanoj dana 8. prosinca 2025. donosi i predlaže nakladniku na potpis sljedeći

STATUT MEDIJA

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim se Statutom, u skladu s propisima i pravilima novinarske profesije, kao i u skladu sa Statutom udruge Hrvatsko društvo filmskih kritičara, nakladnika elektroničke publikacije Zona filma, filmskog portala Hrvatskog društva filmskih kritičara (<https://zonafilma.com/>), uređuju odnosi između novinara, suradnika, urednika i nakladnika neprofitnog elektroničkog medija Filmskog portala Hrvatskog društva filmskih kritičara Zona filma, <https://zonafilma.com>, te njihova prava i obveze.

USTROJ MEDIJA

Nakladnik

Članak 2.

Nakladnik elektroničke publikacije Zona filma, filmskog portala Hrvatskog društva filmskih kritičara (<https://zonafilma.com>) (u daljnjem tekstu Medij) je udruga Hrvatsko društvo filmskih kritičara (u daljnjem tekstu Nakladnik). Tijela udruge su Skupština, Predsjednik, Potpredsjednik, Vijeće, Nadzorni odbor i Sud časti. Najviše upravno tijelo udruge je Skupština (u daljnjem tekstu Skupština).

Nakladnika u svim poslovima, u skladu sa Statutom Nakladnika, zastupa i predstavlja Predsjednik.

Članak 3.

Nakladnik samostalno utvrđuje programsku osnovu, sadržajnu posebnost Medija te osnove uređivačke politike zasnovane na neovisnom, slobodnom, otvorenom, pluralističkom i utemeljenom novinarstvu, a u skladu s ciljevima i djelatnostima Nakladnika.

Nakladnik je dužan osigurati kadrovske, radno-tehnološke, financijske i druge pretpostavke za pravovremeno i redovito održavanje sadržaja Medija, a u skladu s mogućnostima Nakladnika.

Mišljenja, stavovi i argumenti izneseni u tekstovima nisu nužno stavovi i mišljenja Nakladnika.

Uredništvo

Članak 4.

Uredništvo Medija čine glavni urednik, izvršni urednik, novinari, suradnici i fotoreporter Medija (u daljnjem tekstu Uredništvo).

Novinari i suradnici Medija su svi članovi Hrvatskog društva filmskih kritičara koji redovito objavljuju i sudjeluju u radu Medija te svi ostali redoviti suradnici i novinari Medija.

Članak 5.

Uredništvo održava redovite sastanke uredništva, raspravlja o uređivačkoj politici, novinarskim temama i pojedinačnim zadacima. Svaki član Uredništva ima pravo predlagati teme o kojima se raspravlja na sastancima Uredništva, a odluka o bavljenju temom donosi se konsenzualno.

Svaki član Uredništva ima pravo predlagati teme tekstova, koje Urednički kolegij u skladu s uredničkom politikom može prihvatiti ili odbiti.

Urednički kolegij

Članak 6.

Urednički kolegij (Redakciju) po funkciji čine glavni urednik, izvršni urednik i pet članova, koji mogu biti urednici pojedinih stalnih rubrika ili urednici.

Članak 7.

Izvršnog urednika i pet članova Uredničkog kolegija (urednike i urednike stalnih rubrika) imenuje Glavni urednik iz reda Uredništva.

Urednički kolegij utvrđuje i kreira uređivačku politiku Medija u skladu s ciljevima i djelatnostima Nakladnika, uređuje rubrike, raspravlja o novinarskim temama i odabiru suradnika, komunicira sa suradnicima – autorima tekstova.

Urednički kolegij odluke donosi većinom glasova. Urednički kolegij odgovoran je Nakladniku za provođenje i ostvarivanje uređivačke politike Medija.

Članak 8.

Urednički kolegij dužan je poštovati profesionalna i ljudska prava novinara, posebice pravo na izražavanje mišljenja o svim događajima, pojavama ili novostima, uvažavati njihove prijedloge i mišljenja u vezi sa sadržajem Medija te im osigurati dostatno vrijeme za obradu pojedinih tema i pripremu priloga. Urednički kolegij ne smije

dopustiti skraćivanje ili drugačije intervencije u novinarski tekst kojima se taj tekst bitno mijenja. U slučaju intervencija u sadržaj priloga dužan ih je usuglasiti s autorom.

Glavni urednik

Članak 9.

Glavnog urednika Medija na prijedlog Uredništva imenuje Vijeće Nakladnika, a potvrđuje Skupština.

Mandat Glavnog urednika traje dvije godine. Broj uzastopnih mandata nije ograničen.

U proceduri biranja Glavnog urednika, kandidati za Glavnog urednika predlažu, u skladu s programskom osnovom i sadržajnom posebnosti Medija, dvogodišnji plan rada Medija uz prijedlog sastava Uredničkog kolegija, a u skladu s ciljevima i djelatnostima Nakladnika. Uredništvo predlaže Glavnog urednika natpolovičnom većinom glasova Uredništva.

Ukoliko Glavni urednik nije imenovan ili potvrđen, Vijeće Nakladnika određuje v.d. glavnog urednika koji će posao obavljati do imenovanja Glavnog urednika, a najdulje šest mjeseci.

U neposrednom radu Glavni urednik odgovoran je Predsjedniku Nakladnika.

Članak 10.

Glavni urednik organizira rad Uredničkog kolegija i novinara, predlaže Predsjedniku Nakladnika donošenje odluka o sklapanju ugovora o radu s novinarima i druge odluke iz rada i u vezi s radom.

Glavni urednik odgovoran je, u skladu sa zakonom, za sve objavljene informacije. Odgovornost glavnog urednika odnosi se i na uredničku obradu objavljene informacije (izbor naslova, podnaslova, teksta ispod fotografije i slično).

Članak 11.

Uredništvo ima pravo inicirati opoziv glavnog urednika koji krši pravila novinarske profesije, ili krši profesionalna i ljudska prava novinara, ili loše organizira rad novinara, odnosno loše obavlja zadaće glavnog urednika. Odluku o inicijativi Uredništvo donosi većinom glasova. Nakladnik je dužan razmotriti inicijativu za opoziv i o svojoj odluci pisano obavijestiti Uredništvo najkasnije u roku od 30 dana. Radi donošenja odluke o inicijativi Nakladnik ima pravo razgovarati s novinarima i drugim suradnicima koji mogu pridonijeti pravilnom utvrđivanju činjenica važnih za odlučivanje. Glavnog urednika dužnosti razrješuje Skupština.

Zahtjev za opozivom u drugim slučajevima može podnijeti Nakladnik ili Predsjednik Nakladnika. Razrješenje stupa na snagu ukoliko temeljem takvog zahtjeva Glavni urednik ne dobije povjerenje više od 50 % svih članova Uredništva. Odluku o opozivu donosi Skupština.

Ukoliko Glavni urednik prijevremeno odstupi sa svojeg položaja ili bude opozvan, Vijeće Nakladnika odredit će v.d. glavnog urednika koji će posao obavljati do imenovanja Glavnog urednika, a najdulje šest mjeseci.

PRAVA I OBVEZE NOVINARA

Članak 12.

Nitko nema pravo prisilom ili zlouporabom položaja utjecati na sadržaj i tijek javnog priopćavanja, ni na bilo koji drugi način nezakonito ograničavati slobodu javnog priopćavanja u Mediju.

Novinari su dužni prikupljati i obrađivati informacije te pripremati članke u skladu s pravilima svoje profesije, poštujući prvenstveno pravilo da činjenične tvrdnje moraju biti točne, a vrijednosni sudovi utemeljeni na dostatnoj i relevantnoj činjeničnoj osnovi, te iznijeti u dobroj vjeri. Javni interes bit će primaran kriterij za odabir, obradu i objavljivanje neke informacije i/ili ideje.

Članak 13.

Priprema priloga radi pogodovanja nekome, nanošenja štete drugomu, stjecanja nekoga materijalnog ili bilo kakva drugog dobitka smatra se teškom povredom pravila novinarske profesije.

Novinar ima pravo odbiti pripremiti, napisati ili sudjelovati u oblikovanju priloga čiji se sadržaj protivi pravilima novinarske profesije. Razloge odbijanja novinar će Uredničkom kolegiju obrazložiti pisanim putem. Zbog takva odbijanja novinarskog zadatka novinaru se ne može otkazati suradnja ili izmijeniti položaj u Uredništvu.

Novinar ima pravo izražavati mišljenje o svim događajima, pojavama, osobama, predmetima i djelatnostima u skladu s propisima i pravilima novinarske profesije.

Članak 14.

Oglasi, sponzorirani i drugi promidžbeni prilozi moraju biti jasno označeni kao takvi i vidljivo odvojeni od drugih priloga. Novinari ne smiju sudjelovati u izradi oglasa i drugih reklamnih priloga. Novinari koji pripremaju sponzorirani prilog ne smiju dopustiti utjecaj sponzora na sadržaj priloga koji priprema. Promidžbenim priložima smatraju se i prilozi koje pripreme ili naruče agencije za odnose s javnošću radi stvaranja/poboljšanja imidža nekog pojedinca, formiranja javnog mnijenja o određenom događaju i slično. Sudjelovanje novinara u pripremi takvih priloga smatra se teškom povredom pravila novinarske profesije.

Članak 15.

Novinar ima pravo na stručnu i učinkovitu pomoć Nakladnika u zaštiti od nasilja, prijetnji, uvreda, kleveta i drugih negativnih posljedica nastalih obavljanjem

novinarske profesije. Radi pružanja takve zaštite Nakladnik je dužan angažirati odvjetnika, ako nema zaposlenog odgovarajućeg stručnjaka.

Ako su prijete novinaru u vezi s radom takve naravi da se osnovano može smatrati kako su njegova sigurnost i život ugroženi, Nakladnik je dužan poduzeti potrebne mjere kod nadležnih institucija da se novinaru osigura odgovarajuća zaštita.

U sporovima protiv Nakladnika radi naknade štete uzrokovane objavljenim informacijama, novinari i autori tih informacija dužni su odvjetniku Nakladnika dati sve potrebne obavijesti i dokaze te se odazvati na sudske pozive ako kao svjedoci budu pozvani na raspravu.

Nakladnik, u skladu sa zakonom, ima pravo od novinara koji je štetu uzrokovao namjerno ili zbog krajnje nepažnje zahtijevati naknadu isplaćenog iznosa oštećeniku. Ako novinar pravomoćnom presudom bude obavezan nadoknaditi štetu oštećeniku, Nakladnik se obvezuje novinaru nadoknaditi isplaćeni iznos oštećeniku, osim ako je novinar štetu uzrokovao namjerno ili zbog krajnje nepažnje.

Članak 16.

Svako profesionalno angažiranje u smislu ugovora o radu Urednički kolegij predlaže Nakladniku. Vanjske suradnike bira Urednički kolegij u skladu s uredničkom politikom i potrebama Medija.

Pri sklapanju pojedinačnih Ugovora o angažmanu novinara i urednika Predsjednik Nakladnika će pri utvrđivanju njihova honorara, prava i obveza pribaviti pozitivno mišljenje Uredničkog kolegija.

Prijedlog o napredovanju i promjenama ugovora o radu članova redakcije utvrđuje Glavni urednik nakon rasprave na Uredničkom kolegiju, a odluku donosi Predsjednik Nakladnika.

Plan investicija za potrebe Uredništva zajednički predlažu Urednički kolegij i Predsjednik Nakladnika.

PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 17.

Potpisnici ovog Statuta spremni su sve eventualne sporove i probleme rješavati mirnim putem, rukovođeni prvenstveno načelom da je pravo javnosti da zna istinu i da bude upoznata sa svim važnim informacijama i idejama temeljno pravilo novinarske profesije i društvena zadaća svakoga medija.

Članak 18.

Ovaj Statut potvrdila je Skupština Hrvatskog društva filmskih kritičara na sjednici 8. prosinca 2025.

Statut se može staviti izvan snage, izmijeniti odnosno dopuniti na način koji je predviđen za njegovo donošenje.

Dina Pokrajac,

predsjednica udruge i predstavnica nakladnika

